

Мовчан Анатолій Васильович,

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри
оперативно-розшукової діяльності Львівського державного
університету внутрішніх справ, м. Львів, Україна
ORCID ID 0000-0002-6997-6517

Жуковський Ігор В'ячеславович,

здобувач ступеня доктора філософії у галузі права кафедри
оперативно-розшукової діяльності Львівського державного
університету внутрішніх справ, м. Львів, Україна
ORCID ID 0000-0002-1121-6582

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

У статті аналізуються особливості взаємодії оперативних підрозділів Національної поліції з іншими підрозділами правоохоронних органів України та міжнародними правоохоронними організаціями під час виявлення, припинення та розкриття кримінальних правопорушень, пов'язаних із торгівлею людьми. Розглянуто окремі аспекти організації проведення міждержавних поліцейських операцій та використання інформаційних технологій у протидії торгівлі людьми.

Ключові слова: протидія, торгівля людьми, нелегальна міграція, взаємодія, оперативні підрозділи, інформаційні технології, Інтерпол, Європол.

В умовах російсько-української війни торгівля людьми та нелегальна міграція є одними із форм транснаціональної організованої злочинності. За інформацією Міжнародної організації з міграції, понад 40 млн людей у світі постраждали від сучасного рабства, з них 70 % – жінки, кожен 4-й з постраждалих – дитина. Торговля людьми та нелегальна міграція пов'язані також із низкою інших злочинів, зокрема відмиванням злочинних доходів, використанням підроблених проїзних документів та кіберзлочинністю [1].

Як зазначає виконуючий обов'язки координатора відділу боротьби з торгівлею людьми та незаконним ввезенням мігрантів Інтерполу Ісаак Еспіноса Дельгадо, торгівці людьми вербують, перевозять, переховують і експлуатують жертв, використовуючи різноманітні технологічні платформи, які дозволяють їм охоплювати більшу кількість потенційних жертв у будь-якому регіоні світу. Тому правоохоронні органи повинні залишатися пильними, працювати разом і використовувати ту саму технологію, щоб запобігти та припинити ці злочинні прояви [2].

Подальшому поширенню торгівлі людьми в Україні сприяють також військова агресія РФ проти України, економічний спад в умовах російсько-української війни, зростання рівня безробіття тощо. У цих умовах наша держава докладает

чимало зусиль для протидії торгівлі людьми, особливо стосовно реалізації національного механізму взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми [3, с. 212].

Окремі аспекти діяльності правоохоронних органів щодо протидії кримінальним правопорушенням, пов'язаним із торгівлею людьми, розглядали у своїх працях Н.М. Ахтирська, К.Л. Бугайчук, М.О. Васильєва, А.Ф. Возний, В.І. Варивола, В.І. Василичук, Т.І. Возна, А.І. Волкова, В.О. Глушков, Т.А. Денисова, В.І. Дубина, О.М. Ємець, В.О. Іващенко, О.В. Кушнір, Я.Г. Лизогуб, В.В. Максимов, В.О. Малярова, О.В. Манжай, В.В. Матвійчук, А.А. Небитов, Д.Й. Никифорчук, А.М. Орлеан, Н.В. Плахотнюк, В.В. Поливода, В.В. Пяковський, Є.Д. Скулиш, П.Холмс, С.С. Чернявський, Д.В. Швець та інші науковці.

Разом із тим, під час російсько-української війни з'явилась нова група ризику – вимушені переселенці або внутрішньо переміщені особи із зони бойових дій. Повномасштабне вторгнення РФ спричинило найбільшу з часів Другої Світової війни міграційну кризу. За даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, з початку війни за кордон виїхали понад 5,5 млн українців, понад 7,7 млн людей є внутрішньо переміщеними особами. Через побутові проблеми, нестачу фінансових ресурсів та невизначеність щодо перспектив подальшого влаштування, такі особи є вкрай вразливими та схильними до прийняття сумнівних пропозицій вербувальників. Крім того, деякі переселенці намагаються отримати притулок за кордоном. Проте відсутність знань щодо вимог законодавства стосовно статусу біженця або шукача притулку робить їх жертвою різного роду шахраїв та торгівців людьми [4].

Метою дослідження є визначення особливостей взаємодії оперативних підрозділів Національної поліції з іншими підрозділами правоохоронних органів України та міжнародними правоохоронними організаціями під час виявлення, припинення та розкриття кримінальних правопорушень, пов'язаних з торгівлею людьми.

Як зазначає В. І. Дубина, ефективна протидія злочинам, пов'язаним із торгівлею людьми, потребує належної взаємодії оперативних підрозділів Національної поліції з іншими суб'єктами протидії таким злочинам і неможлива без вивчення та врахування правових, організаційних і тактичних чинників функціонування оперативних підрозділів [5, с. 241].

У Великому тлумачному словнику сучасної української мови термін “взаємодія” тлумачиться як взаємний зв'язок між предметами у дії, а також погоджена дія між ким-, чим-небудь [6, с. 85].

На нашу думку, взаємодія оперативних підрозділів Національної поліції з іншими підрозділами правоохоронних органів України та міжнародними правоохоронними організаціями у сфері протидії торгівлі людьми – це заснована на законах та підзаконних нормативних актах, погоджена за цілями, місцем і часом та належним чином організована діяльність суб'єктів протидії торгівлі людьми, спрямована на вирішення конкретних завдань боротьби з кримінальними правопорушеннями, пов'язаними з торгівлею людьми.

Основним завданням взаємодії оперативних підрозділів Національної поліції з іншими структурними підрозділами територіальних органів поліції, міжрегіо-

нальними територіальними органами поліції у сфері протидії торгівлі людьми є запобігання кримінальним правопорушенням у цій сфері, їх виявлення, розслідування та розкриття, притягнення до встановленої законодавством відповідальності осіб, які їх учинили, відшкодування завданої кримінальними правопорушеннями шкоди, відновлення порушених прав та інтересів фізичних і юридичних осіб. Після створення підрозділів міграційної поліції пріоритетами, окрім кримінального переслідування трафікерів та організаторів нелегальної міграції, стала тісна взаємодія з громадськістю щодо всебічної допомоги жертвам торгівлі людьми [7].

Швидке та повне розслідування і розкриття кримінальних правопорушень, пов'язаних із торгівлею людьми, можна досягти лише шляхом поєднання спільних зусиль усіх органів та підрозділів Національної поліції, забезпечення належного рівня їх взаємодії відповідно до вимог чинного законодавства щодо отримання, збирання, накопичення та використання інформації про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, а також про події і факти, які можуть сприяти їх розслідуванню і розкриттю.

Взаємодія поділяється на внутрішню і зовнішню. Внутрішня взаємодія передбачає тісну співпрацю з іншими підрозділами Національної поліції, зовнішня – взаємодію з державними органами, підприємствами, установами, іншими правоохоронними органами, населенням тощо.

Головну роль у внутрішній взаємодії відіграють оперативні підрозділи Департаменту міграційної поліції Національної поліції, оскільки саме вони отримують і передають один одному значну частину первинної оперативно-розшукової інформації.

Окремі напрями взаємодії оперативних підрозділів Національної поліції регулюються відомчими нормативними актами, зокрема: Інструкцією про організацію оперативно-розшукової діяльності та негласної роботи оперативними підрозділами Національної поліції України; Інструкцією з організації діяльності оперативних підрозділів Національної поліції України щодо виявлення, документування та припинення діяльності організованих груп і злочинних організацій, що готуються до вчинення або вчиняють тяжкі та особливо тяжкі злочини; Інструкцією з організації розшуку обвинувачених, підсудних, безвісно зниклих осіб та встановлення особи невідомих трупів.

Оперативні підрозділи Національної поліції забезпечують збирання, накопичення, систематизацію оперативно-розшукової інформації та здійснюють її перевірку з метою встановлення осіб, причетних до вчинення злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми, а також подій і фактів, які можуть сприяти їх розкриттю.

Окрім взаємодії оперативних підрозділів між собою та з іншими підрозділами Національної поліції, успішній організації боротьби з кримінальними правопорушеннями, пов'язаними з торгівлею людьми, сприяє належна організація взаємодії з іншими правоохоронними органами. Зазначені питання регламентуються переважно спільними нормативно-правовими актами, зокрема: Інструкцією про взаємодію Національної поліції України та Державної прикордонної служби України зі Службою безпеки України при проведенні оперативно-технічних заходів із застосуванням технічних засобів і негласних слідчих (розшукових дій); Інструк-

цією про порядок взаємодії дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України та дільничних офіцерів поліції Національної поліції України; Інструкцією про порядок взаємодії Державної прикордонної служби України та Міністерства внутрішніх справ України під час здійснення оперативно-розшукової діяльності; Інструкцією про взаємодію правоохоронних органів у сфері боротьби з організованою злочинністю; Інструкцією про порядок дій посадових осіб Державної прикордонної служби України та взаємодії з територіальними органами Державної міграційної служби України під час звернення іноземців чи осіб без громадянства із заявами про визнання біженцями або особами, які потребують додаткового захисту.

Що стосується інформаційного взаємообміну між правоохоронними органами України, то така взаємодія здійснюється відповідно до: Інструкції про порядок формування, ведення та використання оперативно-довідкового і дактилоскопічного обліку в органах внутрішніх справ та органах (установах) кримінально-виконавчої системи України; Положення про інтегровану міжвідомчу інформаційно-телекомунікаційну систему щодо контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон; Порядку електронної інформаційної взаємодії Офісу Генерального прокурора та Міністерства внутрішніх справ України.

Організація проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні регулюється відповідною Інструкцією, затвердженою спільним наказом Генпрокуратури, МВС, СБУ, Адміністрації Держприкордонслужби, Мінфіна, Мін'юста від 16 листопада 2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5 [8].

Згідно з Інструкцією про порядок використання правоохоронними органами України інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол, затвердженою наказом МВС, Офісу Генерального прокурора, НАБУ, СБУ, ДБР, Мінфіна, Мін'юста від 17 серпня 2020 р. № 613/380/93/228/414/510/2801/5, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 04 вересня 2020 р. за № 849/35132, Департамент міжнародного поліцейського співробітництва (ДМПС) Національної поліції забезпечує співробітництво правоохоронних органів України та зарубіжних країн і надає можливості для обміну оперативно-розшуковою, оперативно-довідковою та криміналістичною інформацією про підготовку і вчинення злочинів та причетних до них осіб, а також архівною та, в окремих випадках, процесуальною інформацією [9].

Пріоритетними напрямками розвитку взаємодії оперативних підрозділів у сфері протидії торгівлі людьми на сучасному етапі є: подальше вдосконалення нормативного регулювання взаємодії оперативних підрозділів у цій сфері; створення єдиної інформаційно-аналітичної системи правоохоронних органів з питань боротьби зі злочинністю; забезпечення оперативного доступу до інформаційних систем правоохоронних органів та надійного захисту інформації в АІПС; удосконалення системи підготовки працівників міграційної поліції; спільне видання й обмін спеціальною науковою та навчально-методичною літературою; узагальнення і впровадження передового досвіду спільної роботи.

Неабияке значення у боротьбі зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, відіграє міжнародне співробітництво. Вагомою є і його роль як одного з основних

джерел отримання інформації про факти такої діяльності, оскільки сліди від скоєння злочинних дій організаторами міжнародних каналів торгівлі людьми, а також їх пособниками та докази причетності їх до вчинення злочинів можуть бути виявлені на території інших держав.

Сьогодні питання міжнародного співробітництва під час розслідування злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми, набувають особливого значення, адже без такого співробітництва неможливо зібрати докази, які є в інших країнах; здійснити кримінальне переслідування підозрюваних; забезпечити охорону прав і свобод людини та громадянина у кримінальному судочинстві; відшкодувати завдану злочином шкоду.

Крім того, суб'єкти, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми, мають право укладати угоди та договори про співпрацю, встановлювати прямі зв'язки з відповідними органами іноземних держав та міжнародними організаціями згідно із законодавством України. Міжнародні організації можуть відповідно до установлених процедур залучатися до розробки та реалізації в Україні спільних програм із протидії торгівлі людьми.

До основних видів міжнародного співробітництва у сфері протидії торгівлі людьми належать: взаємодія у межах правової допомоги у розслідуванні кримінальних правопорушень, пов'язаних з торгівлею людьми; укладення угод про співпрацю у сфері протидії торгівлі людьми; участь у проведенні оперативно-розшукових заходів, слідчих дій на території іншої держави; проведення спільних оперативних розробок та розслідувань у сфері боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми; обмін інформацією щодо діяльності трафікерів та організаторів нелегальної міграції; участь у спільних міжнародних операціях і проєктах проти торгівців людьми [10, с. 9–10].

Стратегія боротьби з торгівлею людьми транснаціонального характеру полягає у реалізації таких основних напрямів спільної діяльності у сфері міжнародного співробітництва щодо:

– боротьби з торгівлею людьми транснаціонального характеру (напрями, принципи та правова основа взаємодії);

– організації оперативно-розшукової діяльності, що передбачає узгодження планів, цілей, напрямів, організацію транснаціональних оперативно-розшукових підрозділів (Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р.);

– міжнародної правової допомоги у кримінальних провадженнях (Європейська конвенція про взаємну допомогу у кримінальних справах 1959 р. та Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 1993 р.);

– видачі (екстрадиції) правопорушників (Європейська конвенція про видачу правопорушників 1957 р.);

– передачі кримінального переслідування (Європейська конвенція про передачу провадження у кримінальних справах 1972 р.) тощо [10, с. 104–105].

На сьогодні працівники міграційної поліції входять до складу 5-ти міжнародних спільних слідчих груп, у межах яких документуються потужні транснаціональні кримінальні мережі трафікерів. Зокрема, українські поліцейські тісно

співпрацюють із правоохоронцями Швеції, Чехії, Франції, Греції та Італії. Така взаємодія дозволяє не тільки ефективно обмінюватися з європейськими колегами інформацією, а й оперативно встановлювати місця перебування підозрюваних у злочинах, які переховуються на території країн Євросоюзу [11].

Ефективним заходом є підписання угод про двостороннє та багатостороннє співробітництво між правоохоронними органами для забезпечення обміну інформацією. Крім того, сьогодні правоохоронці спрямовують зусилля на розроблення єдиних стандартів, що стосуються збору статистичних даних.

Важливе значення для координації зусиль у сфері протидії торгівлі людьми й іншим злочинам транснаціонального характеру має діяльність міжнародних правоохоронних, поліцейських організацій, зокрема Інтерполу та Європолу.

Міжнародну організацію кримінальної поліції – Інтерпол в Україні представляє Національне центральне бюро Інтерполу (Укрбюро Інтерполу), яке є центром координації взаємодії правоохоронних органів України з компетентними органами зарубіжних держав щодо ведення боротьби зі злочинністю, яка має транснаціональний характер або виходить за межі країни. В Україні виконання функцій МВС України як Національного центрального бюро Інтерполу (НЦБ) покладено на ДМПС Національної поліції України [12, с. 212–215].

ДМПС є структурним підрозділом апарату центрального органу управління поліції, який забезпечує планування, організацію, взаємодію та координацію дій структурних підрозділів апарату Національної поліції України, територіальних та міжрегіональних територіальних органів поліції та інших органів державної влади України щодо здійснення міжнародного співробітництва з компетентними органами іноземних держав та міжнародними організаціями з питань, що належать до компетенції поліції, Інтерполу та Європолу, а також реалізацію повноважень щодо здійснення представництва та забезпечення виконання зобов'язань України в Міжнародній організації кримінальної поліції (Інтерпол) та Європейському поліцейському офісі (Європол), повноважень Національної поліції України як Національного центрального бюро Інтерполу (НЦБ Інтерполу) та Національного контактного пункту Європолу в Україні (НКП Європолу) [13].

Основними завданнями Інтерполу з питань розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із торгівлею людьми, є:

- 1) збирання, вивчення та аналіз інформації про певний вид транснаціональної злочинності, пов'язаної з торгівлею людьми (характер злочинних груп, їх учасники тощо);
- 2) установлення осіб, причетних до протиправної діяльності, пов'язаної з торгівлею людьми;
- 3) ідентифікація членів організованих злочинних угруповань, пов'язаних із торгівлею людьми, дослідження їх ієрархічної структури, сфер, способів та наслідків учинення злочинів;
- 4) підготовка узагальнених звітів для розповсюдження серед правоохоронних органів держав-учасниць проєктів;
- 5) систематизація даних щодо злочинних угруповань, пов'язаних із торгівлею людьми;

6) надання допомоги країнам-членам Інтерполу щодо обміну інформацією з питань розслідування кримінальних проваджень, пов'язаних із торгівлею людьми;

7) встановлення безпосередніх контактів між НЦБ Інтерполу та правоохоронними органами, що є учасниками конкретного проекту [10, с. 12].

Україна в діяльності з розслідування транснаціональних злочинів активно взаємодіє також із установами Європолу. Для розслідування злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми, створюються спільні слідчі групи, які об'єднують представників декількох держав за сприяння їх діяльності установ Інтерполу та Європолу.

Дієву взаємодію щодо обміну інформацією з правоохоронними органами інших країн можна забезпечити завдяки співпраці з “офіцерами зв'язку”, які постійно перебувають у дипломатичних представництвах своїх держав за кордоном, обіймаючи посади аташе, радників або представників компетентних національних центральних органів виконавчої влади.

Важливим заходом також є розширення співпраці між слідчими, оперативними та іншими підрозділами правоохоронних органів, зокрема й у міжнародному масштабі. Зокрема, у 2020 році співробітники міграційної поліції спільно зі слідчими ГУНП в АР Крим за процесуального керівництва Кримської прокуратури у тісній взаємодії з оперативно-розшуковими підрозділами Південного регіонального управління Державної прикордонної служби України, Європолом, правоохоронними органами Греції, Італії та Великобританії викрили п'ять учасників транснаціональної організованої групи, які займалися торгівлею людьми.

Фігуранти – жителі Одеської області та Криму, починаючи з 2015 року, вербували українців і переправляли їх до Туреччини, де передавали місцевим співникам. Поліцейські встановили, що за одного проданого українця торгівці людьми отримували до трьох тис. доларів США. Завербованих втягували у злочинну діяльність, пов'язану з контрабандою мігрантів із країн Південно-Західної Азії до країн Європи. Наразі фактично усі завербовані моряки відбувають покарання у Греції та Італії. Загалом у місцях позбавлення волі за кордоном знаходиться понад 200 українських громадян, які морем перевозили нелегалів [14].

Незважаючи на те, що торгівля людьми є переважно внутрішнім злочином, міжнародну торгівлю людьми зазвичай організують транснаціональні злочинні мережі, часто залучені до інших тяжких злочинів. Завдяки регіональним і глобальним поліцейським операціям Інтерпол допомагає правоохоронним органам ліквідувати ці злочинні мережі, сприяючи міжнародній співпраці поліції та використанню поліцейських можливостей Інтерполу. Беручи участь у цих операціях, країни-члени працюють у тісному партнерстві над кримінальними розслідуваннями у цій сфері, посилюючи свій контроль для виявлення жертв торгівлі людьми на кордоні та в гарячих точках цієї злочинної діяльності [15].

Прикладом успішної взаємодії правоохоронних органів за підтримки Генерального секретаріату Інтерполу є затримання Джона Хабету в межах спецоперації у Найробі 16 грудня 2021 року. Спеціалізований підрозділ Інтерполу з питань незаконного ввезення мігрантів і торгівлі людьми визначив Хабету як високий пріоритет ще у жовтні 2020 року, коли країни-члени попередили Інтерпол про глобальну контрабандну діяльність Хабети, який, ймовірно, брав участь принаймні

у чотирьох різних операціях з контрабандного ввезення груп громадян Еритреї до Європи.

Використовуючи захищену глобальну поліцейську комунікаційну мережу I-24/7, Інтерпол координував зусилля країн-учасниць, що спрямовувались на ліквідацію контрабандної мережі, надаючи можливість країнам обмінюватися кримінальною розвідкою та аналізом щодо Хабети та те, як він організував трансконтинентальні контрабандні операції. 10 грудня 2021 року НЦБ Інтерполу Нідерландів повідомило НЦБ Інтерполу Кенії про присутність втікача в Найробі. Того ж дня було опубліковано червоне повідомлення Інтерполу – міжнародне попередження про втікача – про контрабанду людей та використання підроблених документів для здійснення трансконтинентальних контрабандних операцій, на підставі якого було проведено спостереження та арешт підозрюваного в столиці Кенії [15].

Крім того, у межах міжнародного поліцейського співробітництва під егідою Інтерполу було успішно проведено низку поліцейських операцій, зокрема:

- у грудні 2021 року в ході операції “Turquesa III” арештовано 216 осіб та ідентифіковано понад 10 тисяч нелегальних мігрантів із 61 країни. За результатами операції надано допомогу 127 жертвам торгівлі людьми від примусової праці та сексуальної експлуатації;

- у березні 2022 року в рамках операції “Storm Makers” ліквідовано організовані злочинні групи, які сприяли переміщенню азіатських чоловіків, жінок і дітей через кордони з метою експлуатації. Під час операції поліцейські врятували та допомогли 80 жертвам торгівлі людьми, заарештували 121 підозрюваного та відкрили 193 нових розслідування;

- у червні 2022 року поліцейські сили 44 країн на чотирьох континентах взяли участь в операції “WEKA II”. За результатами операції був врятовано та захищено майже 700 жертв торгівлі людьми та арештовано 300 підозрюваних у торгівлі людьми та контрабанді мігрантів [2].

Отже, співробітництво правоохоронних органів та обмін інформацією в процесі розслідування кримінальних правопорушень, пов’язаних з торгівлею людьми, передбачає більш тісне співробітництво та взаємодію.

Для цього, на наше переконання, слід:

- розширювати і за необхідності створювати канали зв’язку між державами-учасницями розслідування;

- забезпечувати співробітництво у розслідуванні всіх кримінальних правопорушень, що стосуються сфери торгівлі людьми та використання примусової праці;

- надавати у разі необхідності предмети, документи або докази, потрібні для аналізу доказової та орієнтувальної інформації з метою забезпечення ефективності розслідування правопорушень;

- обмінюватися інформацією про конкретні засоби та методи, що застосовують організовані злочинні угруповання у сфері торгівлі людьми, а також відомості про маршрути і транспортування, використання фіктивних імен, змінених чи підроблених документів або інших засобів приховування злочинної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Павліченко К.* За 10 місяців цього року до суду скеровано 152 кримінальні провадження щодо торгівлі людьми URL: <https://www.npu.gov.ua/news/torgivlya-lyudmi/za-10-misyacziv-czogo-roku-do-sudu-skerovano-152-kriminalni-provazhennya-shhodo-torgivli-lyudmi-katerina-pavlichenko/> (дата звернення: 12.10.2022).
2. World Day against Trafficking in Persons: INTERPOL highlights coordinated efforts 29 July 2022 URL: <https://www.interpol.int/en/News-and-Events/News/2022/World-Day-against-Trafficking-in-Persons-INTERPOL-highlights-coordinated-efforts> (дата звернення: 12.10.2022).
3. *Василинчук В.І., Дубина В.І., Небитов А.А.* Виявлення фактів торгівлі людьми підрозділами боротьби зі злочинами, пов'язаними з торгівлею людьми, Національної поліції. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ.* № 4 (97). 2015. С. 211–223.
4. *Кінша Д.* Біженці, соціальне житло, шахраї – інтерв'ю з речницею Представництва Міжнародної організації з міграції в Україні. URL: <https://suspilne.media/237211-preskonferencia-azovu-zelenskij-na-g7-diplomati-ssa-j-kanadi-znovu-v-kievi-vijna-golovne-za-8-travnja/> (дата звернення: 12.10.2022).
5. *Дубина В.І.* Запобігання торгівлі людьми оперативними підрозділами Національної поліції України. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ.* № 1 (11). 2016. С. 240–249.
6. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250000 / уклад. та голов. ред. В.Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2005. Т. VIII. 1728 с.
7. Нацполіція впроваджує концепцію розвитку підрозділів протидії злочинності, пов'язаної з торгівлею людьми та незаконною міграцією. URL: <http://mariupol-police.dn.ua/news/view/7495> (дата звернення: 12.10.2022).
8. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: наказ Генпрокуратури, МВС, СБУ, Адміністрації Держприкордонслужби, Мінфіна, Мінюста від 16 листопада 2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5.
9. Інструкція про порядок використання правоохоронними органами України інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол: наказ МВС, Офісу Генерального прокурора, НАБУ, СБУ, ДБР, Мінфін, Мінюста від 17 серпня 2020 р. № 613/380/93/228/414/510/2801/5, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 04 вересня 2020 р. за № 849/35132.
10. *Мовчан А.В.* Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаним з торгівлею людьми: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС. 2021. 156 с.
11. *Малахов І.* Поліція виявила 200 фактів, пов'язаних з торгівлею людьми, зокрема припинено діяльність 24 ОЗГ. URL: <https://www.npu.gov.ua/news/torgivlya-lyudmi/policziya-viyavila-200-faktiv-pov-yazanix-z-torgivleyu-lyudmi-zokrema-privineno-diyalnist-24-ozg-igor-malaxov/> (дата звернення: 12.10.2022).
12. *Благуца Р.І., Мовчан А.В.* Новітні технології у розслідуванні злочинів: сучасний стан і проблеми використання: монограф. Львів: Львівск. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 256 с.
13. Департамент міжнародного поліцейського співробітництва. URL: <https://www.npu.gov.ua/about/struktura/struktura/departament-mizhnarodnoji-policzejskoji-diyalnosti.html> (дата звернення: 12.10.2022).
14. *Пантелеев С.* Нацполіція викрила транснаціональне злочинне угруповання торговців людьми. URL: <https://www.npu.gov.ua/news/torgivlya-lyudmi/naczpolicziya-vikrila-transnacionalne-zlochinnе-ugrupovannya-torgovcziv-lyudmi/> (дата звернення: 12.10.2022).
15. People smuggling sting operation: Kenya-Netherlands cooperation lands renowned fugitive in jail. URL: <https://www.interpol.int/News-and-Events/News/2021/People-smuggling-sting-operation-Kenya-Netherlands-cooperation-lands-renowned-fugitive-in-jail> (дата звернення: 12.10.2022).

REFERENCES

1. *Pavlichenko K.* (2021). Za 10 misiatsiv tosho roku do sudu skerovano 152 kryminalni provazhennya shhodo torhivli liudmy. "In 10 months of this year, 152 criminal proceedings related to human trafficking were brought to court". URL: <https://www.npu.gov.ua/news/torgivlya-lyudmi/za-10-misyacziv-czogo-roku-do-sudu-skerovano-152-kriminalni-provazhennya-shhodo-torgivli-lyudmi-katerina-pavlichenko/> (Date of Application: 12.10.2022) [In Ukrainian].

2. World Day against Trafficking in Persons: INTERPOL highlights coordinated efforts 29 July 2022 URL: <https://www.interpol.int/en/News-and-Events/News/2022/World-Day-against-Trafficking-in-Persons-INTERPOL-highlights-coordinated-efforts> (Date of Application: 12.10.2022) [In English].

3. *Vasylynychuk V.I., Dubyna V.I., Niebytov A.A.* (2015). Vyiavlennia faktiv torhivli liudmy pidrozdilamy borotby zi zlochynamy, poviazanymy z torhivleiu liudmy, Natsionalnoi politzii “Detection of facts of human trafficking by the anti-trafficking crime units of the National Police”. Scientific Bulletin of the National Academy of Internal Affairs. No 4 (97). P. 211–223 [In Ukrainian].

4. *Kinsha D.* (2022). Bizhentsi, sotsialne zhytlo, shakhrai – interviu z rechnytseiu Predstavnytstva Mizhnarodnoi orhanizatsii z mihratsii v Ukraini. “Refugees, social housing, fraudsters – an interview with the spokeswoman of the Representation of the International Organization for Migration in Ukraine”. URL: <https://suspilne.media/237211-preskonferencia-azovu-zelenskij-na-g7-diplomati-ssa-j-kanadi-znovu-v-kievi-vijna-golovne-za-8-travnja/> (Date of Application: 12.10.2022) [In Ukrainian].

5. *Dubyna V.I.* (2016). Zapobihannia torhivli liudmy operatyvnymy pidrozdilamy Natsionalnoi politzii Ukrainy. “Prevention of human trafficking by operational units of the National Police of Ukraine”. Legal journal of the National Academy of Internal Affairs. No 1 (11). P. 240–249 [In Ukrainian].

6. Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy. “Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language”: 250000 / gen. ed. V.T. Busel. Kyiv; Irpin: Perun, 2005. VIII, 1728 p. [In Ukrainian].

7. Natspolitsiia vprovadzhuie kontseptsiuu rozvytku pidrozdiliv protydii zlochynnosti, poviazanoi z torhivleiu liudmy ta nezakonnoiu mihratsiieu. “The National Police implements the concept of the development of units to combat crime related to human trafficking and illegal migration”. URL: <http://mariupol-police.dn.ua/news/view/7495> (Date of Application: 12.10.2022) [In Ukrainian].

8. Instruksiia pro orhanizatsiiu provedennia nehlasnykh slidchykh (rozshukovykh) dii ta vykorystannia yikh rezultativ u kryminalnomu provadzhenni. “Instructions on the organization of secret investigative (search) actions and the use of their results in criminal proceedings: order of the Prosecutor General’s Office, the Ministry of Internal Affairs, the Security Service of Ukraine, the Administration of the State Border Service, the Ministry of Finance, the Ministry of Justice of November 16, 2012 No 114/1042/516/1199/936/ 1687/5” [In Ukrainian].

9. Instruksiia pro poriadok vykorystannia pravookhoronnykh orhanamy Ukrainy informatsiinoi systemy Mizhnarodnoi orhanizatsii kryminalnoi politzii – Interpol. “Instructions on the procedure for the use of the information system of the International Criminal Police Organization – Interpol by law enforcement agencies of Ukraine: order of the Ministry of Internal Affairs, the Office of the Prosecutor General, NABU, SBU, SBU, Ministry of Finance, Ministry of Justice of August 17, 2020 No 613/380/93/228/414/510 /2801/5, registered with the Ministry of Justice of Ukraine on September 4, 2020 under No 849/35132” [In Ukrainian].

10. *Movchan A.V.* (2021). Mizhnarodne spivrobotnytstvo u sferi protydii zlochynam, poviazanym z torhivleiu liudmy. “International cooperation in combating crimes related to human trafficking”: education manual. Lviv: LvDUVS. 156 p. [In Ukrainian].

11. *Malakhov I.* (2020). Politsiia vyavyla 200 faktiv, poviazanykh z torhivleiu liudmy, zokrema prypyneno diialnist 24 OZH. “Police discovered 200 facts related to human trafficking, in particular, the activities of 24 OZH were suspended”. URL: <https://www.npu.gov.ua/news/torgivlya-lyudmi/policziya-viyavila-200-faktiv-pov-yazanix-z-torgivleyu-lyudmi-zokrema-privineno-diyalnist-24-ozg-igor-malaxov/> (Date of Application: 12.10.2022) [In Ukrainian].

12. *Blahuta R.I., Movchan A.V.* (2020). Novitni tekhnolohii u rozsliduvanni zlochyniv: suchasnyi stan i problemy vykorystannia. “The latest technologies in the investigation of crimes: the current state and problems of use”: monohraf. Lviv: Lviv State University of Internal Affairs. 256 p. [In Ukrainian].

13. Departament mizhnarodnoho politseiskoho spivrobotnytstva. “Department of International Police Cooperation”. URL: <https://www.npu.gov.ua/about/struktura/struktura/departament-mizhnarodnoji-policzejskoji-diyalnosti.html> (Date of Application: 12.10.2022) [In Ukrainian].

14. *Panteleiev S.* (2021). Natspolitsiia vykryla transnatsionalne zlochynne uhrupovannia torhovtsiv liudmy. “The National Police exposed a transnational criminal group of human traffickers”. URL: <https://www.npu.gov.ua/news/torgivlya-lyudmi/nacpolicziya-vikryla-transnatsionalne-zlochinne-ugrupovannya-torgovcziv-lyudmi/> (Date of Application: 12.10.2022) [In Ukrainian].

15. People smuggling sting operation: Kenya-Netherlands cooperation lands renowned fugitive in jail URL: <https://www.interpol.int/News-and-Events/News/2021/People-smuggling-sting-operation>

operation-Kenya-Netherlands-cooperation-lands-renowned-fugitive-in-jail (Date of Application: 12.10.2022) [In English].

UDC 343.1:343.9

Movchan Anatolii,

Doctor of Juridical Sciences, Full Professor, Professor of the Department of Operational and Investigative Activities, Lviv State University of Internal Affairs, Lviv, Ukraine, ORCID ID 0000-0002-6997-6517

Zhukovskyi Ihor,

Graduate Student of the Department of Operational and Investigative Activities, Lviv State University of Internal Affairs, Lviv, Ukraine, ORCID ID 0000-0002-1121-6582

**FEATURES OF THE INTERACTION OF THE OPERATIVE UNITS
OF THE NATIONAL POLICE WITH OTHER UNITS OF THE LAW
ENFORCEMENT BODIES IN THE FIELD OF COUNTRY
TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS**

The article analyzes the peculiarities of the interaction of operational units of the National Police with other units of law enforcement agencies of Ukraine and international law enforcement organizations during the detection, termination and disclosure of criminal offenses related to human trafficking. Some aspects of the organization of interstate police operations and the use of information technologies in combating human trafficking are considered. The purpose of the study is to determine the peculiarities of the interaction of the operational units of the National Police with other units of law enforcement agencies of Ukraine and international law enforcement organizations during the detection, termination and disclosure of criminal offenses related to human trafficking. Dialectical, historical-legal, comparative-legal, systemic-structural, statistical and formal-logical methods were used to achieve the goal. The author's definition of the concept "interaction of operational units of the National Police with other units of law enforcement agencies of Ukraine and international law enforcement organizations in the field of combating human trafficking" is proposed, which means activity based on laws and by-laws, agreed on goals, place and time and properly organized of subjects of combating human trafficking, aimed at solving specific tasks of combating criminal offenses related to human trafficking. It is emphasized that certain directions of interaction of operational units of the National Police are reflected in departmental and interdepartmental regulatory acts. It is emphasized that the activities of international law enforcement and police organizations, in particular Interpol and Europol, are of great importance for the coordination of efforts in the field of combating human trafficking and other crimes of a transnational nature. It was determined that the cooperation of law enforcement agencies and the

© Movchan Anatolii, Zhukovskyi Ihor, 2022

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2022.3\(57\).17](https://doi.org/10.36486/np.2022.3(57).17)

Issue 3(57) 2022

<http://naukaipravoohorona.com/>

exchange of information in the process of investigating criminal offenses related to human trafficking implies closer cooperation and interaction.

Keywords: countermeasures, human trafficking, illegal migration, cooperation, operational units, information technologies, Interpol, Europol.

Отримано 14.10.2022